

ZARZĄDZENIE NR 4/2021
BURMISTRZA NOWEGO MIASTA LUBAWSKIEGO

z dnia 11 stycznia 2021 r.

**w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Programu przeciwdziałania przemocy
w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata
2021-2024**

Na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.), w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.), zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Przeprowadzić konsultacje społeczne projektu *Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2024*.

2. Przeprowadzenie konsultacji ma na celu zebranie uwag, wniosków i opinii mieszkańców Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie w sprawie projektu, o którym mowa w ust. 1.

3. Projekt *Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2024*, stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Konsultacje społeczne, o których mowa w § 1 skierowane są do wszystkich mieszkańców Gminy Miejskiej i obejmują swoim zasięgiem obszar Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie.

§ 3. Konsultacje będą przeprowadzone w terminie od dnia 12 stycznia 2021 r. do dnia 25 stycznia 2021 r.

§ 4. 1. Ustala się, że konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone w formie pisemnej na formularzu zgłaszania uwag, wniosków i opinii, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

2. Formularz, o którym mowa w ust. 1, wraz z projektem *Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2024*, dostępny jest na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej <https://bip.umnowemiasto.pl/> w zakładce: konsultacje społeczne oraz w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (biuro nr 3).

3. Wypełniony formularz, o których mowa w ust. 1, należy składać w terminie określonym w § 3, do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim (biuro nr 3) lub przesłać pocztą elektroniczną na adres mopsnml@post.pl albo na skrzynkę ePUAP: /MOPSNoweMiasto/skrytka.

§ 5. Wykonanie zarządzenia powierza się dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Projekt

z dnia 29 grudnia 2020 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM**

z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.) Rada Miejska w Nowym Mieście Lubawskim uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2024 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Nowego Miasta Lubawskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowy przyjęty na terenie gminy.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Andrzej Nadolski

Załącznik do Uchwały Nr/2021
Rady Miejskiej w Nowym Mieście Lubawskim
z dnia 2021 roku

**Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie
na lata 2021-2024**

Nowe Miasto Lubawskie, 2020 rok

Spis treści

WPROWADZENIE	3
I. Diagnoza funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie	3
1) Realizacja zadań w ramach pomocy społecznej.....	4
2) Realizacja zadań w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.....	4
3) Poradnictwo specjalistyczne w ramach innych zadań realizowanych przez Gminę Miejską Nowe Miasto Lubawskie.....	8
4) Działania profilaktyczne podejmowane w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie.....	8
II. Założenia programowe do programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2024	9
III. Analiza SWOT	10
IV. Cele i działania Programu	11
V. Realizatorzy Programu	13
VI. Monitoring i finansowanie	14
VII. Zespół ds. opracowania Programu	14

WPROWADZENIE

Przemoc w rodzinie została zdefiniowana w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zwanej dalej Ustawą. Zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy „przemoc w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności naruszające ich godność, nietykalność cielesną, w tym seksualną powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne”. Należy również podkreślić, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie Ustawa nałożyła na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego określone zadania. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

„Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2024” jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2016-2021, w szczególności z celem strategicznym 2 „Wspieranie rodzin, podnoszenie poziomu i jakości ich funkcjonowania, dbałość o właściwy rozwój dzieci i młodzieży” i celem operacyjnym 2: „Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej”.

I. Diagnoza funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie

Kluczowymi instytucjami świadczącymi pomoc rodzinom z problemem przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie są w szczególności: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim, zwany dalej ośrodkiem pomocy społecznej. W pracy na rzecz rodzin z problemem przemocy instytucje te współpracują w szczególności z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Informacyjno-Konsultacyjnym udzielającym poradnictwa psychologicznego oraz psychoterapeutycznego, a także gminnymi i powiatowymi jednostkami działającymi w Nowym Mieście Lubawskim, tj. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Centrum Rozwoju Edukacji, Komendą Powiatową Policji, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Niepublicznym Zakładem Pielęgniarsko-Położniczym w Środowisku Remedium, NZOZ Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnienia oraz gminnymi placówkami oświatowymi. W celu przygotowania diagnozy dotyczącej zjawiska przemocy w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie, wykorzystano sprawozdania i raporty oraz informacje pochodzące od powyższych instytucji zajmujących się problemem przemocy w rodzinie.

1) Realizacja zadań w ramach pomocy społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach m.in. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Według danych ośrodka pomocy społecznej, w ostatnich latach wzrasta liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu przemocy w rodzinie oraz alkoholizmu. Uzależnienie od alkoholu jest jednym z głównych powodów sytuacji kryzysowych w rodzinach. Z powodu przemocy w rodzinie w 2019 r. pomocą społeczną objęto 32 rodziny, którym przyznano łącznie 335 świadczeń finansowych i niefinansowych (w tym: zasiłki okresowe, celowe i świadczenia w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”). Wśród wszystkich rodzin, w których miała miejsce interwencja kryzysowa wynikająca z przemocy w rodzinach, 32 rodziny nie korzystały wcześniej ze wsparcia finansowego z pomocy społecznej. W 2019 r. 64 rodziny objęte zostały pracą socjalną, mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania po zaistniałej sytuacji kryzysowej spowodowanej przemocą w rodzinie.

Tab.1. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie z uwzględnieniem powodu przemocy w rodzinie oraz nadużywania alkoholu.

Zakres danych	2018 r.	2019 r.
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w tym:	564	540
Liczba rodzin z dziećmi	189	160
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w formie świadczeń z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie	66	64
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w formie świadczeń z pomocy społecznej z powodu uzależnienia od alkoholu	33	35

Źródło danych: Sprawozdania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim.

2) Realizacja zadań w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie, zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy realizuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zwany dalej Zespołem Interdyscyplinarnym, powołanym przez Burmistrza Nowego Miasta Lubawskiego. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi w szczególności przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone „Gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”. Zespół Interdyscyplinarny integruje i koordynuje działaniami podmiotów, o których mowa powyżej (z wyłączeniem kuratorów sądowych) oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W celu rozwiązywania

problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze.

Tab.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie w latach 2017-2019.

Zakres danych	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	5	5
Liczba posiedzeń grup roboczych	55	54	55

Źródło danych : Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

Liczba posiedzeń grup roboczych w latach 2017-2019 wynikała z dużej liczby wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego „Niebieskich Kart”. Zgodnie z ustawą, procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Tab. 3. Dane dotyczące instytucji przekazujących formularze „Niebieskie Karty” do Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2017-2019.

Instytucja przekazująca formularz „Niebieska Karta – A”	Ilość przekazanych formularzy „Niebieskich Kart”
2017-2019	
Policja	198
Ośrodki pomocy społecznej	4
Miejskie i powiatowe instytucje oświatowe	4
Inne Zespoły Interdyscyplinarne	2

Źródło danych: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

Z powyższych danych wynika, że największą ilość formularza „Niebieska Karta” przekazała Powiatowa Komenda Policji w Nowym Mieście Lubawskie, co ma związek prowadzonymi interwencjami.

Tab.4. Najczęściej stosowane formy przemocy w rodzinie według przekazanych „Niebieskich Kart” do Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zakres danych	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Formy stosowania przemocy:			
psychiczna	75	65	63
fizyczna	51	44	45
seksualna	1	2	1
uszkodzenie ciała	18	16	14
groźby karalne	29	24	22

niszczenie mienia	29	23	20
zabór mienia	6	6	4
zmuszanie do picia alkoholu	0	1	0

Źródło danych: Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

Z powyższych danych wynika, że najczęstszymi formami przemocy w latach 2017-2019 była:

- a) **przemoc psychiczna** (np. izolowanie kontrolowanie, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.)
- b) **przemoc fizyczna** (np. szarpanie, popychanie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie).

Tab.5. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie w latach 2017-2019.

Zakres danych	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	71	68	69
Liczba pokrzywdzonych (ofiar) w wyniku przemocy domowej, z tego:	94	84	78
kobiet	70	61	58
mężczyzn	17	17	11
dzieci	7	6	9

Źródło danych: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż wskaźnik wszczętych procedur „Niebieskich Kart” utrzymuje się na podobnym poziomie. W 2019 r. wśród pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej 74% stanowiły kobiety, dzieci zaś 12%. Należy podkreślić, iż w liczbie wszczętych procedur „Niebieskich Kart” w Tab.3. kilka rodzin pojawiało się wielokrotnie.

Tab.6. Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie w latach 2017-2019.

Zakres danych	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba sprawców przemocy domowej (ogólnie)	80	70	66
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu, z tego:	65	61	54
kobiety	7	3	2
mężczyźni	58	58	52
nieletni	0	0	0

Źródło danych: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

W większości przypadków sprawcy przemocy w chwili popełnienia przestępstwa znajdowali się pod wpływem alkoholu. Znaczną przewagę w statystykach stanowili mężczyźni. Według informacji Przychodni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Nowym Mieście Lubawskim, w 2019 r. zarejestrowanych w przychodni było 98 osób uzależnionych od alkoholu z terenu Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie. Na dzień 13

listopada 2020 r. liczba ta wzrosła do 116 osób. Według danych przychodni w 2019 r. ze wsparcia specjalistów skorzystało 135 osób uzależnionych i współuzależnionych. Natomiast na dzień 13 listopada 2020 r. ze wsparcia specjalistów skorzystało już 159 osób uzależnionych i współuzależnionych. Wyraźnie widoczny jest wzrost liczby osób dotkniętych problemem uzależnienia, głównie od alkoholu.

Zespół Interdyscyplinarny kierował sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu, do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Mieście Lubawskim w celu podjęcia dalszych działań. Należy podkreślić, iż sprawcy przemocy mają możliwość udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym „PARTNER” realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Tab.7. Działania podjęte przez Zespół Interdyscyplinarny wobec sprawców przemocy w latach 2017-2019.

Rodzaj działania skierowanego wobec sprawcy przemocy	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Osoby skierowane do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	65	61	54
Sprawcy skierowani do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym	18	19	20
Liczba sprawców przemocy w rodzinie, którzy ukończyli program korekcyjno-edukacyjny	5	3	2

Źródło danych: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim

Tab.8. Działania podejmowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Mieście Lubawskim (MKRPA) w 2019 r.

Zakres działań podejmowanych przez MKRPA	Liczba osób objęta działaniem
Rozmowy prowadzone z osobami uzależnionymi od alkoholu	74
Rozmowy prowadzone z członkami ich rodzin	2
Czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu	55
Kontaktowanie się z osobami doznającymi przemocy w rodzinie (ofiary)	2
Kontaktowanie się z osobami stosującymi przemoc w rodzinie	52
Prowadzenie rozmów interwencyjnych z osobą nadużywającą alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy	52
Motywowanie sprawcy przemocy do udziału w zajęciach edukacyjno-korekcyjnych dla osób stosujących przemoc	52
Prowadzenie rozmowy z osobą doznającą przemocy, w celu diagnozy jej sytuacji w rodzinie	54
Motywowanie dorosłych ofiar przemocy do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy	54

Tab.9. Zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i inne działania podjęte przez Zespół Interdyscyplinarny w związku z przemocą w rodzinie w latach 2017-2019.

Zakres danych	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Nowym Mieście Lubawskim	8	14	9
Skierowanie do Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodziny	14	10	15

Źródło danych: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

3) Poradnictwo specjalistyczne w ramach innych zadań realizowanych przez Gminę Miejską Nowe Miasto Lubawskie.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny (PIK) świadczy poradnictwo psychologiczne oraz psychoterapeutyczne. Funkcjonujący w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie punkt w 2019 r. był czynny średnio w miesiącu przez 224 godziny. Wśród osób korzystających z pomocy specjalistów wsparciem objęto osoby z problemem alkoholowym. W 2019 r. były to 3 osoby, którym udzielono 13 porad. Ponadto 8 osób z rodzin z problemem alkoholowym, w tym współuzależnionym i DDA (Dorosłym Dzieciom Alkoholików) udzielono 11 porad. W 2019 r. wsparciem psychologa i psychoterapeuty objętych zostało 14 osób doznających przemocy oraz 2 sprawców stosujących przemoc w rodzinie.

4) Działania profilaktyczne podejmowane w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie.

W Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie od wielu lat organizowane są konferencje i spotkania informacyjno–edukacyjne dotyczące obszaru przeciwdziałania przemocy m.in. w ramach Międzynarodowego Dnia Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet i Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Przemocy Wobec Dzieci. Gmina angażowała się w działania związane z Tworzeniem Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. W placówkach oświatowych przeprowadzano cyklicznie działania we współpracy z Powiatowym Centrum Rozwoju Edukacji - Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz Komendą Powiatową Policji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, profilaktyki w zakresie agresji i przemocy, a także cyberprzemocy.

II. Założenia programowe do programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2024

Na podstawie diagnozy należy stwierdzić, że w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie zasadna jest realizacja działań o charakterze długofalowym. Działania gminnych jednostek, na których ciąży szczególna odpowiedzialność za przeciwdziałanie przemocy w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie, nie powinny się ograniczać do Zespołu Interdyscyplinarnego oraz ośrodka pomocy społecznej. Ważną rolę w kwestii przemocy odgrywają placówki szkolne. Dzieci i młodzież, stosujące agresję słowną i fizyczną wobec rówieśników, z dużym prawdopodobieństwem mogą stać się osobami dorosłymi nadużywającymi przemocy. Dlatego istotne jest, aby szkoły przeciwdziałały temu zjawisku. W latach 2021-2024 niezmiernie ważne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych, które będą kierowane do wszystkich grup wiekowych mieszkańców.

Wśród osób dotkniętych przemocą w rodzinie są też osoby starsze. Według posiadanych danych ośrodka pomocy społecznej ofiarą przemocy była np. osoba, która ze względu na stan zdrowia wymagała całodobowej opieki (obecnie osoba ta przebywa w domu pomocy społecznej).

Zaleca się dalsze prowadzenie poradnictwa psychologicznego i psychoterapeutycznego w ramach Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego. Szczególnie istotne są działania, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem. Ważne jest wsparcie kadry z instytucji zajmującej się problemem przemocy, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą.

Rekomenduje się także kampanie społeczne zachęcające do reagowania na przemoc. Lokalna społeczność powinna m.in. posiadać wiedzę dotyczącą danych teleadresowych instytucji, które należy powiadomić w przypadku dostrzeżenia zjawiska przemocy.

Istotnym działaniem jest edukacja rodziców w zakresie rozwoju emocjonalnego dzieci oraz wzmocnieniu więzi rodzinnych. Natomiast placówki oświatowe oraz służba zdrowia powinny zwracać uwagę na zachowanie dzieci mogące sugerować, że są uwikłane w problem przemocy w rodzinie. Zaleca się realizację zajęć, warsztatów dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów między uczniami.

III. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - doświadczenie oraz współpraca instytucji i służb zajmujących się kwestią przemocy w rodzinie, - profesjonalna kadra w instytucjach i służbach zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, - prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych, - funkcjonowanie w Gminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - podejmowane działania przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, - funkcjonowanie w Gminie poradnictwa psychologicznego i psychoterapeutycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - niewielka liczba instytucji realizujących programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc, - niewielka liczba instytucji zajmujących się udzielaniem schronienia ofiarom przemocy, - nieujawnianie przez rodziny występowania aktów przemocy (ukryta przemoc domowa), - niewielkie zaangażowanie placówek służby zdrowia w kwestii przeciwdziałania przemocy w rodzinie i współpracy z Gminą, - utrudniony dostęp do specjalistów np. psychologów i psychiatrów dziecięcych, - obowiązujący system prawny uniemożliwiający skuteczne działania wobec sprawców przemocy, - brak grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanie lokalnego sektora pozarządowego w działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie z wykorzystaniem środków publicznych, - zwiększenie liczby szkoleń oraz innych form kształcenia finansowanych ze środków publicznych dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - wzrost świadomości społecznej w kwestii przemocy w rodzinie i traktowanie jej jako przestępstwa, - większe zaangażowanie poszczególnych instytucji w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, - bardziej restrykcyjne przepisy prawa chroniące ofiary przemocy, a nie sprawców 	<ul style="list-style-type: none"> - częste zmiany partnerów w rodzinach z problemem przemocy, - przemieszczanie się i zmiana miejsc zamieszkania rodzin z problemem przemocy, - niewydolność rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, - bierność świadków wobec zjawiska przemocy, - uzależnienia, w tym od alkoholu i narkotyków i pojawianie się nowych uzależnień (np. fonoholizm, siecioholizm), - niedostateczne wykorzystywanie przez niektóre instytucje i służby istniejących przepisów prawnych w kwestiach m.in. przeciwdziałania przemocy; - poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, - negatywne wzorce zachowań społecznych, - brak zainteresowania chęcią poprawy sytuacji życiowej, - uzależnienie (np. materialne i finansowe) ofiar przemocy od sprawców przemocy

IV. Cele i działania programu

Adresaci programu:

Adresatami programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie są mieszkańcy Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie, w tym doświadczający przemocy w rodzinie oraz osoby stosujące przemoc w rodzinie, a także kadry instytucji, podmiotów i służb zajmujących się udzielaniem wsparcia społecznego osobom i rodzinom, o których mowa powyżej.

Cel główny:

Zwiększenie efektywności udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy.

Cele szczegółowe:

- 1) Zwiększenie świadomości społeczności na kwestie przemocy w rodzinie.
- 2) Rozwój kompetencji zawodowych kadr działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą.
- 3) Zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 4) Intensyfikacja działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.

Działania:

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie świadomości społeczności na kwestie przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Wskaźnik docelowy
1.	Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.	Ilość rozpowszechnionych informacji w formie brozur, plakatów	1 broszura rocznie
2.	Udostępnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – wydanie i rozpowszechnianie informatorów.	Nakład informatorów. Liczba umieszczonych informacji w serwisie internetowym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	1 informator rocznie dostępny w wersji papierowej oraz elektronicznej
3.	Organizowanie kampanii społecznych, spotkań, prelekcji na temat przemocy w rodzinie.	Liczba kampanii społecznych, spotkań i wydarzeń prowadzonych na terenie Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie	1 kampania/ spotkanie/ wydarzenie/ prelekcja rocznie
4.	Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych na temat przemocy.	Liczba przeprowadzonych zajęć profilaktycznych, programów z zakresu przemocy.	1 program/ działanie rocznie przez każdą placówkę oświatową
5.	Prowadzenie spotkań, warsztatów, szkoleń dla rodziców z zakresu kompetencji wychowawczych.	Liczba osób biorących udział w ww. działaniach	100 osób rocznie

Cel szczegółowy 2: Rozwój kompetencji zawodowych kadr działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Wskaźnik docelowy
1.	Systematyczne szkolenia i doszktałanie przedstawicieli instytucji i służb podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie oraz prowadzenia interwencji kryzysowej.	Liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie; liczba osób podnoszących swoje kwalifikacje	1 szkolenie rocznie
2.	Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie sprzyjającej rozwojowi współpracy interdyscyplinarnej	Liczba konferencji, seminariów	1 konferencja rocznie
3.	Współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i wymiana doświadczeń.	Liczba interdyscyplinarnych inicjatyw	W zależności od potrzeb

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Wskaźnik docelowy
1.	Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie	Liczba wykonanych sprawozdań i opracowanych diagnoz; Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	4 sprawozdania rocznie
2.	Udzielanie wsparcia psychologicznego, psychoterapeutycznego, socjalnego i rodzinnego	Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologa i psychoterapeuty ze względu na przemoc	W zależności od potrzeb
3.	Praca socjalna i asysta rodzinna prowadzona przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny w rodzinach zagrożonych przemocą	Liczba rodzin objęta pracą socjalną i asystą rodzinną ze względu na przemoc	W zależności od potrzeb
4.	Wspieranie rodzin dotkniętych przemocą w ramach Klubu Rodziny/Szkoły Dla Rodziców	Liczba rodzin, którym zaproponowano uczestnictwo w terapii	W zależności od potrzeb
5.	Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.	Liczba osób, którym udzielono bezpiecznego schronienia z powodu zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.	W zależności od potrzeb
6.	Inicjowanie utworzenia grupy wsparcia przez osoby dotknięte przemocą	Liczba powstałych grup wsparcia	W zależności od potrzeb

Cel szczegółowy 4: Intensyfikacja działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Wskaźnik docelowy
1.	Kierowanie i motywowanie sprawców do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy.	Liczba sprawców, którym zaproponowano uczestnictwo w terapii	W zależności od potrzeb
2.	Edukowanie sprawców przemocy o skutkach i konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie.	Liczba sprawców korzystających z poradnictwa	W zależności od potrzeb
3.	Kierowanie sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba sprawców przemocy skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	W zależności od potrzeb
4.	Przyznawanie sprawcom przemocy z nakazem natychmiastowego opuszczenia mieszkania/lokalu etc. tymczasowego schronienia (np. w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych)	Liczba osób z nakazem opuszczenia lokalu etc.	W zależności od potrzeb

V. Realizatorzy Programu:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
- 3) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- 5) gminne placówki oświatowe.

Należy podkreślić, że pomoc rodzinom dotkniętym przemocą będzie skuteczna tylko wtedy, kiedy zaangażują się w nią wszystkie instytucje zobowiązane do podejmowania stosownych działań. Szczególnie istotna będzie współpraca realizatorów Programu z: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim, Komendą Powiatową Policji w Nowym Mieście Lubawskim, Powiatowym Centrum Rozwoju Edukacji w Nowym Mieście Lubawskim, Sądem Rejonowym w Nowym Mieście Lubawskim (w szczególności kuratorami sądowymi z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej), Przychodnią Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Nowym Mieście Lubawskim, placówkami ochrony zdrowia (m.in. Praktyką Pielęgniarek i Położnych w Środowisku „Remedium” w Nowym Mieście Lubawskim), kościołem katolickim w zakresie prowadzonego poradnictwa rodzinnego oraz innymi organizacjami społecznymi i pozarządowymi prowadzącymi działalność w obszarze Programu.

VI. Monitoring i finansowanie

Program będzie monitorowany co roku w zakresie realizacji przyjętych wskaźników. W przypadku konieczności wprowadzenia zmian będzie podlegał aktualizacjom. Za monitoring Programu będzie odpowiedzialny zespół powołany przez Burmistrza Nowego Miasta Lubawskiego oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim. Monitorowanie Programu będzie odbywało się na podstawie danych zbieranych m.in. z ośrodka pomocy społecznej, urzędu miejskiego i placówek oświatowych. Przewidywane źródła finansowania: budżet państwa, budżet samorządu województwa warmińsko-mazurskiego, budżet gminy, środki unijne i inne środki np. organizacji pozarządowych.

Środki finansowe na realizację Programu w latach 2021-2024 w budżecie Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie, będą uwzględnione w dziale klasyfikacji budżetowej 851 (Ochrona zdrowia) rozdział 85154 (Przeciwdziałanie alkoholizmowi) oraz w dziale 852 (Pomoc społeczna) rozdział 85205 (Zadanie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie). W kolejnym roku wdrażania Programu szacuje się, że wysokość kwot przeznaczonych na realizację tych zadań będzie przybliżona do kwoty z 2020 roku.

VII. Zespół ds. opracowania Programu

Program został opracowany przez Zespół powołany Zarządzeniem Nr 177/2020 Burmistrza Nowego Miasta Lubawskiego z dnia 13 listopada 2020 r. przy udziale pracowników merytorycznych będących przedstawicielami gminnych i powiatowych samorządowych jednostek organizacyjnych, realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz funkcjonariuszy publicznych z innych służb.

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2024

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

"Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021–2024" jest elementem gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie.

W związku z tym, podjęcie uchwały dotyczącej przedmiotowego Programu jest zasadne.

FORMULARZ ZGŁOSZENIA UWAG, WNIOSKÓW I OPINII¹

Tytuł projektu programu:	
PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE MIEJSKIEJ NOWE MIASTO LUBAWSKIE NA LATA 2021-2024	
Termin zgłaszania uwag, wniosków i opinii	od 12 stycznia 2021 r. do 25 stycznia 2021 r.
Imię i nazwisko / nazwa organizacji:	
Dane teleadresowe (adres, telefon, e-mail):	
Nazwa jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za przygotowanie projektu Programu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim
Opinie/ uwagi / propozycje zmian zapisów	
Uzasadnienie do zmian	

Nowe Miasto Lubawskie, dnia

.....
(imię i nazwisko osoby zgłaszającej opinię)

¹ Wypełniony formularz należy przekazać do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim (biuro nr 3) lub przesłać na adres: mopsnml@post.pl / skrzynka ePUAP:/MOPSNoweMiasto/skrytka